

RE-FORMATIO

EKSTRANUMMER

4. Årgang nr 4.

Sommeren 1961.

Præster i kredsen omkring RE-Formatio vedkender sig følgende

B A S I S F O R D E N H E J K I R K E L I G E B E V Æ G E L S E .

- 1.a) En kristendomsforståelse, der, orienteret ud fra incarnationens paradoxale under i historien, bekender Jesus af Nazareth som Guds søn og dermed Guds indgreb i menneskeslægtens og den enkeltes liv - til evig forløsning.
- b) og dermed et kirkesyn, der betragter kirken som en levende, sakramental organisme med historisk kontinuitet, sendt af Gud ved Jesus Kristus til frelse for verden og til forherligelse af hans navn. Kirken er derfor karakteriseret som "regnum et corpus mysticum Christi".
2. Bevægelsen anser den evangelisk-lutherske kirke i Danmark (selv under dens folkekirkelige kår) som en del af den helige, katolske kirke på jorden og vil som følge heraf arbejde for udmøntningen og anvendelsen af dens sandt katolske arv.
Denne re-katholicering sker udfra en traditionsforståelse, der omfatter såvel den før-som den efterreformatoriske kirkehistorie - efter et katolsk, kristologisk princip, der er i overensstemmelse med oldkirkens fælles lærebekendelse.
3. Den anser "ordet" og sakramenterne, herunder skriftemålet, for nådemidler på en sådan måde, at disse er instrumenter for nådens reale meddelelse - og sakramenterne herunder som midler for særlige Guds gerninger til vor frelse.

4. Den anser det gudstjenstelige liv for at være såvel "opadvendt" som "udadvendt" og giver derved plads for regelbundet ordens- og bønsliv.

Vor Herres, Jesu Kristi "objektive", reale nærvær i de indviende nadverelementer konstituerer nadvergudstjenesten som messe, giver de liturgiske faktorer konkret mening og kultisk karakter - og hele gudsyndelsen lokaltemporel vægt, og begrundet kirkens hellige tider og steder.

Andre gudstjenesteformer bør anvendes udformede efter deres egenart.

5. Den anser det kirkelige embede som henhørende under den stridende kirkes væsen, således at det både er villet og bemyndiget af Gud, meddelt gennem ordinationen i historisk succession og forlenet med myndighed og forjættelse under nådemidlernes rette forvaltning.

Det særlige præsteembede og "det almindelige præstedømme" udelukker ikke, men forudsætter og supplerer hinanden.

6. Den anser den empiriske splittelse i kristenheden ikke kun som en ulykke, men som en synd - og tilstræber kirkens synlige enhed gennem bod og bøn og sandhedssøgende, økumenisk dialog og arbejde for opnåelse af liturgisk fællesskab kirkeafdelingerne imellem.

Den betragter i den forbindelse reformation som både legitim og til tider påkrævet - og tager sit "evangeliske" anliggende alvorligt - ligesom dens enhedssøgen ikke lader sig begrænse til vesterland.

7. Højkirkeligheden arbejder i den danske kirke for at vække til evangelisk-katolsk selvbesindelse i kirke, sakrament-, embeds- og gudstjenestesyn, som også i menigheds- og personligt fromhedsliv.

Den søger at undgå egentlig partidannelse og vil under vid, gensidig frihed forene alle, der vil arbejde med på vor danske kirkes genrejsning og fornyelse i synet på og brugen af den arv, vi som en del af Jesu Kristi kirke på jorden, har fået betroet af Gud.

I troskab med vor tradition vil vi prøve på at være kirke sammen - også med dem, der ser anderledes på sandhedens tolkning end vi, for så vidt som det ikke sprænger selve katholicitetens fundamentale princip.

Virring, Aarhus stift, 31. maj 1961

Børge Barsø, Virring
Per Dolmer, Laurbjerg
Poul Exner, Anholt
Peter Gadeberg, Sørbymagle
Knud Jacobsen, Urlev
Kaj Lykkesfeldt, København
Sigurd Mejndor, Hyllested
Urban Schrøder, Varnæs
Poul Ulsdal, Hejls

Poul Dahl, Aalsø
Percy Eriksen, Bringstrup
Asbjørn Fog, Riisskov
C.B. Hansen, Draaby
Ejnar Krogh, Aggersborg
Erik Madsen, Veggerby
Lund Pallesen, Lyngby
Børge Riisgaard, Rimsø

Hvor brænder tæppen for Folkekirken i hverdagen?

(Foredrag, holdt ved kirkestævnet i Laurbjerg, Kristi Himmelfartsdag 1961)

Det spørgsmål kan for mig at se besvares med een eneste sætning: At folkekirken ikke altid vil være det, den er - det den er det, den er sat til at være: Kirke.

I salmen Kirken er som Himmerige sammenlignes kirken med en barnemoder, en mor, der altid er der. En mor har et ord at skulle have sagt, hun har myndighed og kærlighed, og det er ikke ensbetydende med, at hun opdrager sine børn til at være selvstændigt tænkende mennesker - tværtimod.

Kirken er Kristus. Han gav os nogle som apostle for at opbygge Kristi legeme. Apostlenes arvtagere var biskopperne. Læser vi vort Ny Testamente og Kirkehistorien, får vi et stærkt indtryk af, at apostlene - biskopperne turde tale på kirkens vegne, afgøre vigtige spørgsmål - ikke på grund af noget hos dem selv, men på grund af deres embede. Paulus siger til Timotheus: Forsøg ikke at bruge den nådegave, du har, den som er blevet givet dig ved profeti og håndspåleggelse af ældsterådet. De er ordinerede til at tjene menigheden på denne måde. Og Paulus tør sige: "Vi byder jer brødre i Herren Jesu Kristi navn". Hvordan ser det ud i dag? Jeg må indrømme, at jeg indtil for et par år siden har troet, at vore biskopper havde en lignende myndighed. Jeg glemmer ikke den dag i Vor Frue Kirke i Aalborg, da vi stående hørte biskoppens hyrdebrev blive læst op under besættelsen. Vore biskopper havde talt, de havde haft et ord at sige. Især har jeg troet, at denne myndighed gjaldt i biskoppens eget stift, hvor han var sat til med denne af Gud givne myndighed at tjene sin menighed og dens præster, bl.a. ved at overvåge, at gudstjenesterne foregik efter det foreskrevne ritual, så vi ikke omtrent har lige så mange gudstjenesteformer, som vi har præster og gang på gang oplever, at en gudstjeneste kan være så barberet, at den hverken er det ene eller det andet, eller kan komme ud for, at en præst, der holder gudstjeneste efter det foreskrevne ritual, bliver beskyldt for at være romersk-katolsk, fordi menigheden i den grad er vænnet af med at deltage i en ordinar gudstjeneste. De senere år har imidlertid vist mig, at jeg har troet på noget, der ikke var. Vover en biskop i sit eget stift at sige et myndigt ord - tale på kirkens vegne og af samvittighedsgrunde nægter at udføre en bestemt handling, er man færdig ved at tage livet af ham og får en anden kollega fra et andet stift til at foretage denne handling. Gang på gang får vi ved bispevielser at vide, at vi endelig ikke må tro, at en biskop har noget at sige. En biskop har for nylig ifølge et avisreferat udtalt sin angstelse for, at folk skulle tro, han var noget, - En dansk biskop er altså trods bispevielse i menighedens nærværelse ikke en nytestamentlig biskop. Hvad er han så? Jeg slog op i Gyldendals nye opslagsbog for at se, hvad vi som kirke kan forvente af en dansk præst, der udvalgt af menigheden og under håndspåleggelse er indviet til at være stiftets biskop. Der stod følgende: "Noget bispekollegium, som kan tolke "Kirkens røst" eksisterer ikke i Danmark. Kirkeministeriet indhenter af og til "Responser" fra biskop-

perne, men disse udtaler sig kun på egne vegne efter gældende praksis; der er bispemøde 2 - 3 gange om året, men det har ingen besluttende myndighed". Så bliver spørgsmålet, om vi som kirken kan være tjent med dette? Kan det blive anderledes, og hvordan kan det blive anderledes? Måske skyldes dette mit syn på biskopembedet, at jeg er for dårligt orienteret. Det er muligt, Reformationen afskaffede biskopperne, men i så fald: "Kastes vrang på kirkens goder, da forhåner søn sin moder, og hans dom er forudsagt".

Hvor brænder tampen for Folkekirken i hverdagen? At præsten ikke vil være præst, og menigheden ikke vil være menighed. Gang på gang hører vi fra prædikestolen og ved andre lejligheder, at præsten kun er et ganske almindeligt menneske, som en skomager eller en baker, at hans ordination egentlig intet betyder. Det er Staten - kirkeministeriet, der har givet ham gerningen. Vi får at vide, at al tale om ordination kun betyder, at der bliver afstand mellem præst og menighed, og så er dog sandheden for mig at se den, at ordinationen er Guds gave - en nådegave, som Paulus udtrykker det - såvel til præst som til menighed - en garanti, om man vil, for, at her i forvaltningen af sakramenterne - det private skriftemål iberegnet, er det ikke et menneske, der handler, men Gud selv - selv om det sker gennem et menneskeligt redskab. Gudstjenesten gør man så lidt festlig som muligt. Messeklæderne hænger i skabet, det indviende brød ved altergangen lægger man tilbage i æsken, om der er for meget, og er det for lidt, deler man det uden skrubler ud uden først at indvi det; det samme sker med vinen, og menigheden finder sig i det. Undertiden giver præsten udtryk for, at det slet ikke er sikkert, det er Jesus Kristus, vi får i altergangen, men nok et eller andet, man ikke rigtig ved, hvad er. Det evige liv sætter man spørgsmålstegn ved. Kirken er et hus uden døre og vinduer - noget der er engang imellem, når ordet lyder på den rigtige måde. Gør præsten alvor af sin tjeneste, bruger liturgiske farver, så menigheden altid kan vide, hvilken tid vi har i kirkeåret, og for at ære Gud og gøre gudstjenesten festlig, snuser man til ham og mistænker ham for at være romersk-katholsk, og rent galt er det da, dersom han helt og fuldt tror Jesu ord: Dette er Jesu Kristi legeme, og dette er Jesu Kristi blod, og behandler nadverelementerne derefter og, som dansk kirke-lov foreskriver, undlader at uddele uindviet brød og vin og undlader at konsekreere eet brød mere, end der bruges og een dråbe vin mere, end der bruges.

Store dele af menigheden går i kirke, når de har lyst og trang og bliver der, så længe de har lyst. Skønt Kristus har sat dem stævne netop der for at tage imod deres tak og tilbedelse og velsigne dem. Når Kristus står og indbyder mennesker "tilbords med sig", rejser de fleste sig og skynder sig ud af kirken og hjem for at sætte kartofler over, og har man været til alters, vandrer man ud af kirken, før Gud selv lyser velsignelsen, den velsignelse, der skulle hvile over os på alle ugens kommende hverdage.

Der er inten tvivl om, at dersom alle, der regner sig for hørende til menigheden, ville indtage deres pladser i kirken søndag efter søndag, ville der ingen tomme kirker være. Ved ikke at være der synder vi imod Gud, viser et dårligt eksempel og mister Guds kraft i vor hverdag, vil ikke mere være menighed.

Hvor brænder tampen for Kirken i hverdagen? Kirken skal

være som en mor, der altid er der. Hvorfor er den der så ikke? Mangfoldige kirker står lukkede hele ugen igennem. I England er der morgen og aftensang i kirken hver eneste dag, og flere gange om ugen også morgenaltergang - for der skal altid være nogen til at bede for hele folket og takke og lovprise Gud. I våbenhuset findes opslag om, når præsten er at træffe for skriftemål. Hvorfor ikke hos os? Jeg mener, at præsten ifølge sin ordination er pligtig til at høre på skriftemål og tilsige syndernes forladelse. Hvorfor tilkendegiver han det så ikke? I flere tilfælde har jeg været ude for, at mennesker har ønsket at skrifte, men de vidste ikke, om deres præst ville tage imod dem, for han havde aldrig givet udtryk for det, og de kunne ikke gå til ham, når de ikke vidste, hvor de havde ham. I nogle tilfælde har jeg måttet gå til ham og spørge ham, hvordan han stillede sig til spørgsmålet, og har også oplevet, at præsten var afvisende overfor det. Også gennem skriftemålet må kirken komme sine børn imøde som en naturlig ting. Giv dog mennesket en naturlig lejlighed til at komme til skrifte og hjælp dem med at få gjort begyndelsen.

Hvor brænder tampen for Kirken i hverdagen? Kirkens 3. embede hedder Diakoniet, også her har kirken svigtet. Går vi tilbage til den første kristne kirke, ser vi, at den allerede i det første slægtled iværksætter en ordnet Diakoni, udøvet af dertil egnede mænd og kvinder - Diakoner og Diakonisser. De er indviede af biskoppen i nærværelse af det stedlige præsteskab og diakonsamfundet, og vi har endnuden bøn og bruger den, som dengang blev brugt henholdsvis til Diakon og Diakonisseindvielser.

Vi tror på, at også Diakoniet er et embede, der er givet kirken af Gud, og som kirken ikke kan være foruden, netop fordi det er villet og givet af Gud. Jeg tror, det er livsnødvendigt, at kirken og vore diakon og diakonisseanstalter tager hele dette spørgsmål op på en ny måde, så vi igen bliver et af kirkens organiske led. Vi er gået ind i Diakonien for at være kirkens udragte hånd til alle dens barnedøbte, ja, ikke blot til dem, men til hvert eneste menneske.

Det har vist sig, at i samme grad som Staten sørger for mennesker fra vugge til grav, bliver der et stadigt stigende behov for alt det, der ikke kan købes for penge - sjælesorg. Hvorfor tager kirken os ikke med i kirkebønnen som en naturlig ting? Det ville være en understregning af dette, at kirken og diakonien hører sammen. Det ville være et kald til unge om også at overveje denne mulighed, når de tænker på deres fremtidsplaner, og endelig ville det være en stor hjælp og opmuntring for alle, der står i denne tjeneste. Vore diakonissehuse har utvivlsomt svaret på mange af kirkens problemer og står med de bedste uddannelsesmuligheder.

Hvor var kirken med biskopperne i spidsen, da religionstimeres antal blev skåret ned i den nye skolelov?

Skilsmissernes antal stiger, og kirken tier. Den tav også, da svangerskabsloven stod på dagsordenen. Præsterne har ikke tid, vil nogen sige. Der er grænser for, hvad man kan forlange. Ja, men så må der ansættes flere og findes vej frem til gode kvalificerede medhjælpere; men ofte er sandheden dog den, at det er de forkerte ting, de er optaget af. Kirken må igen besinde sig på, hvad det vil sige at være kirke, og biskopperne må gå i spidsen.

Hvor brænder tæmpelen for Kirken i hverdagen? Det kristne lagfolk må på en helt anden måde se sit ansvar overfor kirkens gudstjeneste og leve den ud i hverdagen i tjenende næstekærlighed. Vi er alle blevet mere eller mindre fristede til at dyrke det menneskeskabte - bilen, fjernsynet, sommerhuset, pengene o.s.v. fremfor skaberen. Det hedder: Søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alle disse ting gives jer i tilgift. Naturligvis har vi lov at glæde os over disse ting og takke for dem, men det må blot ikke stå øverst på listen.

Lad os tænke på det, at Kristus, som vi forenes med i den hellige nadver, i vor hverdag kommer til os i skikkelse af vor næste.

-000-

Søster Ragna
Randers.

Hokus pokus fili eksistentia!ist!

På Hans Reitzels forlag har Johannes Sløk udgivet en bog betitlet: Kristen moral før og nu. Men bogen handler ikke først og fremmest om moral, som man efter titlen skulle forvente. Bortset fra spredt omtale hist og her, er det kun det sidste kapitel, der prøver at gå ind på en egentlig behandling af emnet. Men jeg har forfatteren mistænkt for, at bogens titel er lavet sidst og så klistret på hans liberalteologiske opus, bestilt af forlaget, og således forsynet med blikfang, for moral det vil alle gerne høre om, ikke mindst, når den kommer fra Hans Reitzel.

Så være det da sagt straks: Udviklingstroens opportunistiske før og nu har berøvet denne bog al teologisk og moralsk substans. På bred grundig og nogen trætende skolemesterfacon gennemgår han kirkens historie under afsnittene Jesu forkyndelse, den katolske kirke og protestantismen, idet de tre hovedpersoner og de eneste, der kan bestå for forfatterens kritik er Jesus, Luther og Anna Sophie Seidelin. Ganske vist ikke Ny Testaments Jesus, Kirkens Kristus, men en helt anden, som forfatteren formentlig skal have kendskab til. Vi får et ordentlig opkog af liberalteologi. Forfatteren har ingenlunde opgivet den liberalteologiske fiktion: den historiske Jesus. Der er næppe noget mere uhistorisk end den "historiske" Jesus. Jeg husker, hvordan Vilh. Grønbech engang i en forelæsning påpegede, hvordan den historiske Jesus, som liberalteologerne fremdrog gennem deres forskning i forbavsende grad lignede en tysk protestantisk professor. Sløks Jesus er kvalificeret til et professorat i Kirkegaardiana og eksistensofilosofi ved Aarhus Universitet.

Vi, der har Kirkens Kristus til herre og frelser, kunne da ikke i vores vildeste fantasi gå hen og ombytte ham med den sælle jødiske rabbi, som Sløk hylder.

Jeg mente egentlig, at den liberalteologiske snemand var smeltet i kirkesolen, men der er altså stadig koldt nok til, at der er blevet noget tilbage af ham.

Forskellen mellem græsk og israelitisk livsforståelse urges ganske urimeligt. Selvfølgelig er de forskellige, men ikke

så forskellige, som forfatteren giver udtryk for i sit ideligt gentagne: I israelitisk livssyn forholder det sig helt modsat. Og når han i sin behandling af græsk moral skriver: "Mennesket er således i den moralske stræben alene med sig selv og sit ideal", (31) ja, så kender vi jo nok vore eksistentia!istiske lus på deres gang. Først side 34 dukker medmennesket op. Det har rigtignok været svært for forfatteren at holde sin kæledagge så længe i baggrunden!

Så er der forfatterens ejendommelige eksegese. Han synes at være helt uden kendskab til den, der ligger efter liberalteologiens velmagtsdage. I udlægning af Jesaja 1,10-17 møder vi ikke blot den sædvanlige antikultiske, men den tilspidelses derhen: "Hvad der har krænket Jahve, er ikke, at kulten er rettet mod Baal, i stedet for mod ham, men at Israelitterne overhovedet har hengivet sig til kultiske ceremonier". Dette har intet med sober gammeltestamentlig eksegese at gøre. Profeterne er selvfølgelig ikke antikultiske, det ville være ensbetydende med, at de var antiisraelitiske. Men det, de dædler, er uret kult d.v.s. en kult, der øves uden retfærdighed og bodfærdighed. "Jeg hader uret og festlig forsamling" (Es. 1,13). Det vil sige, at Gud hader festlig forsamling i forbindelse med uret, men naturligvis ikke i forbindelse med retfærd, det er jo netop hans egen fordring. Profeterne vil ret kult, og hertil hører uløseligt ret liv, ret adfærd, og, når der svigtes, bodfærdighed. Så mener forfatteren at kunne finde ind til Jesu egen forkyndelse, ikke som almindelige kristne ved at læse N.T., som det står. "Det skulle derfor ikke være umuligt gennem evangeliernes fortællinger at høre Jesu eget budskab" (43) Specielt ved Sløks hjælp! Så kan man til gengæld helt undvære Johs. Evg., om hvilket det siges, "at det som kilde til Jesu forkyndelse er helt ubrugeligt." Man må derfor ikke forundres over det sære fantom af en Jesus, der dukker op i bogen. Det lykkes at forvandle den hellige historie til grov eksistentia!istisk filosofi. Det hele hviler på den fiktion, at forskere kan udskille en "historisk" Jesus og vide, hvad han virkelig har sagt, og hvad menigheden har lagt ham i munden. Er der nogensinde lagt Jesus noget i munden, så er det da forfatterens tankegang. Hvad mener man om følgende mundsmag s.82: "Gudsriget er altid i færd med at komme, for det er dets væsen at komme. Gudsriget er livet selv, når livet er det, hvis væsen er at komme, for da er det nemlig hvert øjeblik til stede, helt og uafkortet, livet er i hvert øjeblik det hele liv, ikke blot en lille krumme af det, og mennesket er i hvert øjeblik helt til stede, og dets afgørelse bliver total!" Hvis Sløks rabbi har lært sådan noget, så må man sandelig beundre urmenigheden, at det er lykkedes den at få noget fornuftigt ud deraf.

Sløks metode er ligeså enkel, som den er fræk. De Jesus-ord, der ikke passer ind i hans filosofiske kram, erklæres ligeud for ikke at være af Jesus. Sløk har strålende evner som tryllekunstner. Hokus pokus fili eksistentia!ist! Og kirkelæren bliver forvandlet til Aarhusfilosofi. Valget står simpelt hen mellem Jesus messias eller Jesus eksistentia!ist.

Vi bliver heller ikke sparet for at høre, at Jesu enkle forkyndelse (liberalteologernes yndlingsbegreb) bliver spundet ud til en religion (109) Men Jesu enkle forkyndelse eksisterer kun i liberalteologernes bevidsthed. Det er disse, der opløser det

bibelske mønster og udvalger nogle få tråde, hvoraf de væver deres filosofiske klude.

Direkte pinlig og uværdig er forfatterens omtale af jomfrufødselen (49).

Katolicismens mater dolorosa stammer ikke fra begivenheden på Golgata, men fra den hellenistiske mysteriekults stemning, docerer bogen med rigtig drengevidenskabelig selvsikkerhed. Er verdens utallige matres dolorosae da udgået fra mysteriekulte? Stammer de ikke alle ex eventu doloris? Eller gælder det bare ikke hende, som er mater dolorosa frem for alle andre?

Hvordan med bogens filosofiske holdning? Forfatteren er ingen kritisk tanker. Han kritiserer rigtignok kraftigt oldtidens og middelalderens filosofi, men kun for ganske kritikløst at kaste sig i armene på den nyere. Hans naive positivisme kan udtrykkes sig således: "Videnskaben finder på at beskrive den (verden) ud fra det, den faktisk er, det, som man kan iagttage og eksperimentere sig frem til" (157) Hvad verden faktisk er, det er jo netop, hvad den kritiske tanker spørger om.

Lad det være understreget over for alle dem, der er blevet ganske paralyserede af vore modernistiske teologer, at disse ikke er en skare intellektuelle, der kappes i strålende dialektik, men fanatikere, der søger at overgå hinanden i absurditeter. Luther lykkes det behændigt at få bragt på eksistentialistisk form, hvorfor han kan godtages. Dette lykkes ikke med Calvin, så han afvises.

Moralen må ikke være forankret i det hinsidige. Det hele drejer sig om næsten. Han indtager simpelthen Guds plads. Det er ham, der bestemmer, hvad vi skal gøre. Ganske som i den moderne humanisme.

I det sidste kapitel, hvor forfatteren prøver at tage emnet op, hedder det s. 195: "Det er en meningsløshed at spørge om, hvorledes man ud fra kristen moral skal stille sig til sådanne problemer som militærtjeneste, svangerskabsafbrydelse, samliv før ægteskab, litteratur o.s.v." Der er nemlig ingen særlig kristen moral og alligevel skal man "grænseløst skænke sig selv og sit liv til næsten".

Er det en uborgerlig og revolutionerende bog? Nej, tværtimod. Skønt den så stærkt kritiserer den borgerliggjorte moral, kan man vanskeligt tænke sig en mere borgerlig bog efter moderne principper end denne. Gud er ganske sat udenfor, det hele drejer sig om næsten og hans tarv. Den passer glimrende ind i tidens borgerlige humanisme: mennesket i midten.

Man kan nemlig vanskeligt frigøre sig for den mistanke, at den helt hypokondræ snak om næsten er en - sikkert hos mange ubevidst - apologetisk iver efter at opnå tidsåndens tilslutning til sin kristendomsforståelse.

Hvordan da karakterisere bogen? Den er et typisk produkt af den dybe teologiske dekadence, hvori vi befinder os, og således en meget afslørende bog for alle dem, der ikke foretrækker at lukke øjnene og drømme søde folkekirkelige drømme om de 97 % barnedøbte.

De rettroende vender sig bort med klar bibelsk og kirkelig afvisning, de kritisk tænkende gennemskuer den som kritiker formummede fanatiker, men den borgerligt humanistiske selvførfærdighed og den intellektuelle halvverden vil delikatere sig.

Th. Kühl

Fra sekretær Hans Justesen,
Collegium Trinitatis, har
redaktionen modtaget:

Dansk højkirkelighed.

Man må give Børge Riisgaard ret, når han i Re-Formatios påskenummer gør opmærksom på, at det egentlig er forkert at tale om "Den ny højkirkelighed", og at det nye kun ligger i, at de højkirkelige tanker nu træder frem i en bevægelse. Men ikke engang det er nyt. Der kunne være grund til at pege på, at højkirkeligheden som bevægelse i år kan fejre sit 25 års jubilæum i København. KIRKELIGT CENTRUM, som jo ganske vist engang lod sig kalde "de højkirkelige", men som nok snarere burde betegnes som "de rundkirkelige" kan man vist lade ude af betragtning i denne sammenhæng. Ligeldes må man vist se bort fra THEOLOGISK ORATORIUM og SANKT ANSGARS BRØDERSKAB, som vel på grund af deres betydningsfulde liturgiske indsats ofte er blevet opfattet som højkirkelige, skønt de aldrig har bygget på eller vedkendt sig en højkirkelig teologi. Disse bevægelser har skabt vigtige forudsætninger for en dansk højkirkelighed og må anses som betydningsfulde forårsbebudere, selv ønsker de næppe heller at blive regnet for mere. Skal man tale om bevidst højkirkelighed, i dette ords oprindelige og egentlige betydning, må begyndelsen herhjemme vist siges at være gjort, da STUDENTERKREDSSEN UNG KIRKE i København blev stiftet i 1936 og - i modsætning til sit svenske forbillede, "Ungkyrkorörelsen" lagde sig fast på et rent højkirkeligt arbejdsprogram. Kredsens fortsættelse, COLLEGIUM TRINITATIS, som blev oprettet 1943, har da også uden sidespring fortsat denne linie, og godt 75 teologiske studenter har gennem årene her i en del af deres studietid levet med i et af de højkirkelige tanker præget fællessliv, samlet omkring gudstjenesterne (Tidebøn og Messe) i kollegiets huskapel. Tre år senere stiftedes - efter nogle samtaler i kollegiets læsestue - KIRKELIGT KONVENT af 1946. Anledningen var det dengang aktuelle spørgsmål om indførelsen af det ualmindelige (kvindelige) præstedømme i den danske folkekirke, og de første par år gjorde konventet sig mest bemærket ved sin aktive og konsekvente modstand mod dette anslag mod den danske kirkes apostolske karakter. Senere har konventet virket gennem sine rundbreve om kirkelig fornyelse, BREVE OM KIRKEN, sine offentlige SAMTALER OM KIRKEN, siden 1956 i Admiral Gjeddes Gaard, og sine AFTEN-MESSE, oprindeligt i Trinitatis Kirke, nu i Sømandskirken i Nyhavn. Konventet har godt 30 betalende medlemmer, hvoraf en trediedel præster, men har desuden forbindelse med en kreds på ca 150 deltagere, som mere eller mindre regelmæssigt kommer til konventets samtaler og gudstjenester (til samtalerne gennemsnitlig 40, til gudstjenesterne 25). Medens konventets højkirke karakter ikke fremgår af dets navn direkte, fremtræder den så meget tydeligere i indledningen til dets love, som udtrykker det kirkesyn, konventets arbejde bygger på. Den er udarbejdet af et udvalg af konventets præster og teologer og er formet som en bekendelse til kirken og et forsøg på en tydelig bestemmelse af dens væsen, den lyder således:

Den augsburgske bekendelse som er bekendelsesskrift for den danske kirke, lærer i sin 7. artikkel, at Kirken

er de helliges forsamling, hvor evangeliet forkyndes ret og hvor sakramenterne forvaltes ret.

Men sammenholdes dette med samme bekendelses 5. artikel, må vi tilføje, - ved det af GUD dertil indstiftede embede.

Vor kirkes bekendelse lærer således, at kirken har disse fire nødvendige kendetegn: De helliges forsamling, evangeliet, sakramenterne og embedet.

De helliges forsamling er de døbtes menighed, hvor denne i tro og tilbedelse samles om sin Herre og under syndens og nådens vilkår søger at virkeliggøre hans vilje.

Evangeliet er budskabet om frelsen i JESUS KRISTUS, forkyndt i overensstemmelse med den hellige skrift.

Sakramenterne, dåb og nadver, er realiteter, de er ikke blot tegn eller panter, men nådemidler, hvorved GUDS nåde virkelig meddeles den enkelte, både til retfærdiggørelse og helliggørelse. Derfor rammer GUDS dom den, der - ubodfærdig eller genstridig - modtager dem uværdigt. Også skriftemålet er et nådemiddel, idet absolutionen, der ligesom sakramenterne er indstiftet af KRISTUS selv, ikke blot er en forkyndelsesform, men en meddelelse af syndernes forladelse på GUDS vegne.

Embedet hviler på apostolsk fuldmagt, givet af KRISTUS selv og meddelt kirkens tjenere gennem ordinationen. Dets autoritet hviler på denne fuldmagt og ikke på menighedens valg. Det er ikke afledet af det almindelige præstedømme, som alene er udtryk for den enkelte kristnes direkte og uformidlede adgang til GUD i bøn, bekendelse og lovprisning, og for de kristnes almindelige vidnepligt.

Med disse fire kendetegn fremtræder kirken som en synlig virkelighed, i forskellige kirkesamfunds skikkelse, men dog som en enhed, grundet på KRISTII indstiftelser.

Vi tror, at kirken således ikke er en menneskelig sammenlutning eller indretning, men er skabt og ordnet af GUD som et helligt samfund, der er hans nye pagtsfolk og KRISTII legeme, det vil sige KRISTII fortsatte incarnation på jorden.

VI BEKENDER vor medskyld i dens forfald og splittelse. VI BEDER om dens samling til en synlig enhed, indtil denne fuldbyrdes på den tid og den måde, GUD vil det.

+++++

Som Børge Riisgaard slutter sit indlæg og sin introduktion til den slesvigske præst Heino Hansens "Pigge og Nagler", med i håbet at se hen til den dag, da vi kan fremlægge et dansk, højkirkeligt dokument, vil jeg slutte dette pro memoria med at pege på, at et sådant allerede har eksisteret i næsten 15 år, hvor det har stået sin prøve som et holdbart fundament for det højkirkelige arbejde i København.

Hans Justesen.

INDMELDELSE TIL KIRKEDAGE I
ÆBELTOFT, LØRDAG d. 9 - MANDAG
d. II SEPTEMBER 1961.

Navn.....

.....

Stilling.....

Adresse

Hr. sognepræst.

Poul Dahl.

Aalso.

klip

vond

klip

Program for KIRKEDAGE I ÆBELTOFT

Lørdag d. 9. til mandag d. II september 1961: Hvor intet andet bemærkes foregår dagene i Æbeltoft kirke og i hotel Skansen.

Lørdag: 8,30 morgenmad, 3 kr + betj. - 10,00 højmesse v. Fog, prædikant: Ulsdal - 11,15 øvelse af gudstjenesternes melodier - 12,00 frokost, 5kr + betj. - 14,30 tidebøn, Non med velkomst af C.B. Hansen - 15,00 kaffe, 2,50 kr + betj. - 16,00 foredrag Riisgaard: Den lille og den store familie. - 18,00 vesper. Prædikant: Dolmer. - 18,30 middag 5 kr + betj. - 20,00 foredrag. Poul Exner: Kirkens genmæle til folkekirken. - 22,00 Aftenbøn, completorium.

Søndag: 8,30 morgenmad, 3kr + betj. - 10,00 højmesse v. Dahl. Prædikant: C.B. Hansen. Messen er i Dråby kirke. - 12,00 frokost, 5 kr. + betj. - (14,30 non) - 15,00 kaffe, 2,50 kr + betj. - 16,00 foredrag. Arkitekt Johs. Exner: Husets herlighed (med farvelysbilleder). 17,30 vesper m. procession. Prædikant: Børge Riisgaard. - 18,30 middag, 7 kr. + betj. - 20,00 foredrag. Urban Schröder.

Kyrklig Förnyelse, Sverige.

I dagene 31. august - 4. september holder arbejdsfællesskabet "Kyrklig Förnyelse" kirkedage i Upsala, hvor messe og tidebøn vil danne rammen omkring forelæsninger om nadveren, eukaristien, belyst udfra dogmatiske, liturgiske, pastorale, sociale, historiske og internationale synspunkter.

Man ser gerne danske deltagere og indkvartering ordnes. Interesserede bedes henvende sig til sognepræst Urban Schröder, Varnäs, der ligger inde med indmeldelsesblanketter, som vil være at indsende senest 31. juli.

Sæt venligst + eller 0 ved nedenstående:

Sørger De selv for natlogi? ... Ønsker De privat indkvartering, såfremt den kan skaffes, (sengelinned medbringes)?...
... Ønsker De hotelværelse bestilt - (30 sengepladser a 10 kr + betj. på hotel Skansen) - Enkeltværelse?
Dobbeltværelse?..... Hvilke måltider ønsker De at deltage i?

	Lørdag	Søndag	Mandag
morgenmad			
frokost			
kaffe			
middag			
andre ønsker?.....			
klip	vend		klip

der: Kirkens enhed - gave og forpligtelse. - 22,00 aften-bøn, completorium.

Mandag: 8,00 morgenmad 3 kr + betj.- 9,00 højmesse v.

Percy Erikson. Prædikant: Lund Pallesen.-

Herefter fortsættes med præstekonvent for deltagende præster og for alle præster, som måtte have lyst til at være med, ligesom theologiske studenter er velkomne. Domprovst Aastrup, Odense indleder: Højkirkelighedens katteri.

Deltagerafgift 2 kr. - 12,00 frokost, 5 kr + betj., derefter frit samvær og samtale.

Alle henvendelser om kirkedagene rettes til sogneprest Poul Dahl, Aalso, hvortil ovenstående indmeldelse sendes senest 16. august, tillige med indmeldelsesgebyr på 8 kr. Giro II2812 benyttes.

Deltagere, der ikke kan være med hele tiden, opfordres til at deltage fra og med lørdag til søndag aften. Deltagere i et enkelt foredrag betaler entre.

RE-FORMATIO udsendes af en kreds af præster i den danske kirke.

I redaktionen sidder Urban Schrøder, Varnæs, Lund Pallesen, Kgs. Lyngby, Poul Ulsdal, Hejls, Børge Riisgaard, Rimsø pr. Voldby (ansvh.) og Per Dolmer, Laurbjerg, som modtager bestillinger på bladet tillige med økonomiske bidrag. Giro 110988. Telf. Laurbjerg 32.

RE-FORMATIO udsendes i mindst 6 årlige numre og koster 8 kr. pr. årgang. Studerende: 6 kr.